

► Landgoed Roobrug is een plaatje, maar de historie ervan is allesbehalve vredig

Landhuis Roobrug vanuit de lucht, omringd door het natuurschoon. De huidige bewoner is Willem Janssen.

FOTO'S WILLEM JANSSEN /
TOBIAS NEJEDLIK

‘Het is een voorrecht om hier te mogen wonen’

Landgoed Roobrug bij Deventer is een plaatje. Ook de roerige geschiedenis spreekt tot de verbeelding. Huidig bewoner Willem Janssen beschrijft hoe zijn Roobrug het decor werd van lief, leed, oorlog en oplichting: „Ze dachten: wat moeten die lui hier?”

Martijn Ubels
Diepenveen

Prachtige plek. Buiten wonen, maar toch dicht bij het dorp én de stad. „Ik doe het werk in de tuin zelf, heerlijk buiten”, zegt Willem Janssen (69). Het 5 hectare grote landgoed schittert in de voorjaarsbloeit. „De natuur is elke dag anders.”

De eeuwenoude historie van Roobrug in Diepenveen is zo bijzonder, dat die een boek waard is. „Er is hier veel gebeurd. Eigenlijk alles wat je kan bedenken, komt voorbij.”

In een ring rond Deventer liggen veel landgoederen. Een aantal is eigendom van stichtingen of wordt particulier bewoond, zoals Roobrug.

De vraag is of op die andere landgoederen zó veel is gebeurd als op

“Er is hier veel gebeurd. Eigenlijk alles wat je kan bedenken, komt voorbij**”**

– Willem Janssen

Roobrug. Militairen, oplichtingen, emotionele ruzies; van alles trekt voorbij in Janssens boek.

Fransen bezetting

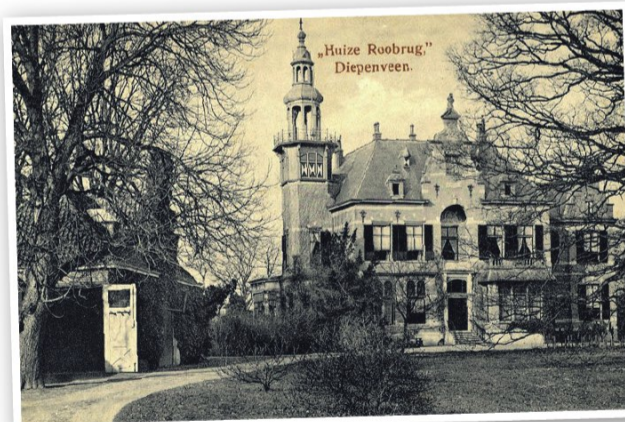
Zo werd Roobrug tijdens de Franse bezetting ingericht als kazernes. De Fransen hadden zich teruggetrokken in Deventer. Internationale troepen, waaronder de Kozakken, belegerden de stad vanuit Diepenveen.

In de Tweede Wereldoorlog vorderde de Landwacht, bestaande uit Nederlanders, de villa. „Rapaille, ze knapten voor de Duitsers het vuile werk op. Na hun vertrek was het landhuis compleet uitgewoond.”

Roobrug, vlak bij de gemeentegrens met Olst-Wijhe, komt in 1457 voor het eerst in de archieven voor. „In de lange geschiedenis zie je regelmatig de tijdgeest van dat moment terug.”

Zoals de tegenstelling platteland versus stad, in de eerste helft van de achttiende eeuw.

De landsadel en de kerk hadden het tot dan toe voor het zeggen op het platteland. De stedelijke elite had de macht in de stad. Maar stadse families vestigden zich in het buitengebied, op zoek naar ruimte en rust. Ook op Roobrug.

„Volgens mij dacht de oude adel: wat moeten die lui hier? Dat was de achtergrond van twee opvallende conflicten rond Roobrug.”

Het ene ging over de afsluiting van een weg op het aangrenzende landgoed (Smets) Rande.

De eigenaar van die buitenplaats had de weg op eigen houtje afgesloten. En zat zo de toenmalige bewoner van Roobrug, Dionysius Roëll – afkomstig uit de stad – dwars. Roëll protesteerde bij de gemeente: dit was een openbare weg!

Hij kreeg na een juridisch steekspel gelijk. De sloten moesten van de hekken, vanuit Roobrug konden mensen weer via Rande naar de stad.

Een bankje in de kerk

De andere ruzie ging om een bankje in de dorpskerk van Diepenveen. De weduwe van de overleden eigenaar

van Roobrug gaf opdracht tot restauratie van die kerk. Als eerbetoon kreeg zij een eigen kerkbank bij de preekstoel. Daar lag uitgerekend de grafkelder van de familie Van Coeverden, eigenaar van (Oud) Rande, behorend tot de landsadel. Op deze plek stond het gestoelte van deze familie.

De situatie liep hoog op en leidde tot juridische procedures. De Van Coeverdens namen zelfs met geladen geweren plaats in de kerk. Ze gaven hun zitplek niet af. Zij werden door een militaire escorte met geweld uit de kerk gezet.

Met het overlijden van de betrokkenen stierf ook het conflict. „Prachtige verhalen”, zegt Janssen.

Hij spitte archieven door op zoek naar informatie. Ook benaderde hij nazaten van alle families die het landgoed hebben bewoond. Een flinke klus. „23 verschillende eigenaren. Alleen de familie Cost-Budde heeft hier vier generaties lang gewoond, ruim honderd jaar.”

Archieven

In de meeste gevallen kreeg Janssen contact. Dat leverde ook foto's op uit familie-archieven. Het boek is rijk geïllustreerd, ook met originele aktes en documenten.

Bewoners van allerlei pluimage be-

woonden Roobrug. Zoals intellectueel Anthonius Mattheus, hoogleraar aan het Deventer Athenaeum. Dat was een van de eerste hoger onderwijs-scholen van het land. Hij maakte in 1718 van Roobrug een buitenplaats.

Later trokken andere notabelen en industriëlen uit Deventer, maar ook uit het westen van het land, naar Roobrug.

Roobrug trok ook bewoners die hun vermogen overzees verdienden, met plantages in West-Indië. En die betrokken waren bij het duistere slaavernijverleden.

Oplichtingszaken

In 1956 koopt de bekende journalist Hendrik Arie Lunshof Roobrug. Hij was directeur en hoofdredacteur van *Elsevier Weekblad*. Janssen schrijft dat diens zoon Pieter later betrokken raakte bij twee geruchtmakende, landelijke oplichtingszaken.

Met enkele kompanen dupeerde hij voor kapitalen de PTT en de Rijkspostspaarbank. Grote krantenkoppen en drie boeken waren het gevolg. De groep rond Lunshof junior verbleef van tijd tot tijd op de Roobrug. „Mogelijk werden die acties op het landgoed beraamd.”

Roobrug-bewoonster Johanna Aleida Budde trok om betere redenen aandacht. Ze werd een landelijk bekend schilder en tekenaar.

Leed kende Roobrug ook: financiële problemen van de eigenaren en

een echtscheiding. Na dat laatste werd in 1935 het landgoed geveild en viel het in zes delen uiteen. Het kolossale herenhuis, in goede staat en nog geen veertig jaar oud, werd gesloopt.

8460 gulden

In de loop der eeuwen kende Roobrug verschillende landhuizen. De huidige villa is van 1939. In 1733 kocht Gerhard van Suchtelen, burgemeester van Deventer, het landgoed voor 8460 gulden.

Roobrug staat overigens te koop. Janssen woont sinds de jaren 90 op Roobrug. Maar als je ouder wordt, is kleiner wonen een onvermijdelijke stap.

De Diepenveener hoopt dat het landgoed aan de Sallandsweg in goede handen blijft. Dat hij zeer begaan is met Roobrug, blijkt uit het boek, een uitgebreidere versie van een eerste uitgave uit 2019.

Dat enthousiasme spat ook af van de exclusieve rondleiding die Janssen *de Stentor* geeft door de prachtige natuur op het grote terrein. Er staan onder meer kolossale, eeuwenoude bomen. „Ik realiseer me elke dag dat hier mogen wonen een voorrecht is.”

■ *Landgoed Roobrug en zijn bewoners. Historie van 1457-2025.* Willem Janssen, 27,50 euro. Uitgave van (en verkrijgbaar via) de Historische Vereniging Diepenveen e.o.

“Rapaille, ze knapten voor de Duitsers het vuile werk op. Na hun vertrek was het compleet uitgewoond**”**

– Willem Janssen